

Time: 2.30 Hours

Total Marks: 75

- N.B.:** 1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate marks.

Q1 A. Assess the political condition of South Indian States in 18th century. **15**

OR

Q1 B. State the status of women of India in 18th century.

Q2 A. Trace the efforts of British historians and thinkers in remaking India as the replica of Britain. **15**

OR

Q2 B. Enumerate the British initiatives in the modern educational policy in India.

Q3 A. Examine the causes and the effects of commercialization of Agriculture in India. **15**

OR

Q3 B. Discuss the contribution of Dadabhai Naoroji on the drain of wealth from India during the British rule.

Q4 A. Discuss the various Reform Movements in India. **15**

OR

Q4 B. Explain the rise and growth of communalism in India.

Q5. Write Short Notes (Attempt ANY 3) **15**

- A. Development of Trade of India in 18th century
- B. The romantic spell
- C. Deindustrialization
- D. Dr. Babasaheb Ambedkar and upliftment of Depressed classes

(मराठी रूपांतर)

वेळ: २.३० तास

एकूण गुण: ७५

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र १ अ. १८ व्या शतकातील दक्षिण भारतीय राज्यांच्या राजकीय स्थितीचे मूल्यांकन करा. १५
किंवा

प्र १ ब. १८ व्या शतकातील भारतातील महिलांची स्थिती सांगा.

प्र २ अ. ब्रिटनची प्रतिकृती म्हणून भारताची पुनर्निर्मिती करण्यासाठी ब्रिटिश इतिहासकार आणि १५
विचारवंतांच्या प्रयत्नांचा मागोवा घ्या.
किंवा

प्र २ ब. भारतात आधुनिक शैक्षणिक धोरणामध्ये ब्रिटिशांच्या प्रयत्नांचा मागोवा घ्या.

प्र ३ अ. भारतातील शेतीच्या व्यापारीकरणाची कारणे आणि परिणामांचे परीक्षण करा. १५
किंवा

प्र ३ ब. ब्रिटिशांच्या कारकिर्दीत झालेल्या आर्थिक लुटीबाबत जनतेत जागृती करण्याच्या दादाभाई
नवरोजींच्या योगदानाबद्दल चर्चा करा.

प्र ४ अ. भारतातील विविध सुधारणा चळवळींवर चर्चा करा. १५
किंवा

प्र ४ ब. भारतातील जमातवादाचा उदय आणि वाढ स्पष्ट करा.

प्र ५. टिपा लिहा (कोणत्याही ३) १५

- अ. १८ व्या शतकातील भारताच्या व्यापाराचा विकास
ब. ध्येयवादी विचारधारा
क. निरौद्योगिकीकरण
ड. अस्पृश्य वर्गाची उन्नती आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
